

ผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าว ต่อความมั่นคงของชาติในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง: กรณีศึกษาจังหวัดชัยภูมิ

The Impact of Foreign Worker Trade on National Security in Economy, Society and Politics: Case Study in Chaiyaphum Province

พิทักษ์พงศ์ กางการ^{1,*}
Pitukpong KangKarn^{1,*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการค้าแรงงานต่างด้าวในจังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการค้าแรงงานต่างด้าวในจังหวัดชัยภูมิ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการ จำนวน 100 คน และแรงงานต่างด้าว จำนวน 100 คน ผลการศึกษพบว่า

1. การค้าแรงงานต่างด้าวมี 4 ลักษณะได้แก่ ลักษณะการขายแรงงานอยู่แบบชั่วคราว ลักษณะการขายแรงงานผสมกับการขายบริการทางเพศแอบแฝง ลักษณะการขายบริการทางเพศอย่างเดียว และลักษณะการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมาย

2. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการค้าแรงงานต่างด้าว ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนตัวของแรงงานต่างด้าว ได้แก่ ทักษะ ค่าจ้าง ความยากจนของแรงงานต่างด้าว ปัจจัยนายจ้าง ได้แก่ ความต้องการลดต้นทุนในการผลิตจากการจ้างแรงงานราคาถูก ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ ได้แก่ การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามแนวชายแดน

คำสำคัญ: ผลกระทบ การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว เสถียรภาพของชาติ

ABSTRACT

The objectives of this research were to study 1) the sort of foreign labor mobility, and 2) the antecedents of labor mobility in Chaiyaphum province. Quantitative and qualitative researches were mixed and applied in this research. The sample comprised of 100 entrepreneurs and 100 foreign labors. The research results were as follows.

¹ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ชัยภูมิ 36000

Faculty of Political, Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum, 36000 Thailand

* Corresponding author, e-mail: ptk_10@hotmail.com

1. There were four sorts of foreign labors; labors who moved to; 1) work only, 2) work and offer the concealed prostitution, 3) offer prostitution only, and 4) illegally moved in Thailand.

2. Antecedents of foreign labor mobility comprised of 1) personal factor of labors, 2) Employers' factor, 3) Official factor, and 4) Thai labor factor. The jobs with low status and this situation have brought a lack of labors, Thai economic growth, in addition, had increased the entrepreneurs' demand for foreign labors.

Keywords: Effect, Foreign Labor Mobility, National Stability

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดสภาพของสังคมโลกใหม่ ส่งผลให้โลกมีสภาพไร้พรมแดนที่กำลังเติบโตตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ทัศนคติวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของพลเมืองประเทศต่าง ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (อนุสรณ์ ธรรมใจ 2549, น.19) ความสนใจและการเข้ามาลงทุนตั้งถิ่นฐานพลักดันในกิจการในประเทศไทย จากกลุ่มนักลงทุนต่างชาติทำให้คนจำนวนไม่น้อยหวังเกรงว่าจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ (สุรสิทธิ์ วิทยาธิรัฐ 2550, น.56 - 60) ผลกระทบที่เห็นได้ชัดของทุนข้ามชาติคือ ความสามารถในการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบเงินทุนและสินทรัพย์ข้ามพรมแดนของรัฐชาติได้อย่างไร้พรมแดน ลดความสำคัญของตำแหน่งที่ตั้งทางการผลิตแสวงหาวัตถุดิบจากสถานที่ที่มีต้นทุนต่ำ (พงษ์เทพ สันติกุล 2549, น.216 - 259) การปิดโรงงานและเลิกจ้างเพราะต้นทุนการผลิตในไทยสูงกว่าประเทศอื่น จำต้องย้ายฐานการผลิตทันที และพร้อมที่จะกลับมาหากต้นทุนต่ำกว่าประเทศอื่นได้ จะเห็นได้ว่าถ้าประเทศไทยยังผูกติดกับระบบเศรษฐกิจทุนนิยมของโลกมากไปก็อาจเกิดความเสี่ยงสูง (พิริยะ ผลพิรุฬห์ 2553, น.38 - 68)

พื้นที่จังหวัดชัยภูมิ มีการค้าแรงงานต่างด้าวได้ทำกันมานานทำกันเป็นขบวนการโดยมีนายหน้าคนไทยติดต่อให้นายหน้า คนลาวหาแรงงานชาวลาวมาให้ และมีกรให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อเปิดทางสะดวกในการลำเลียงแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย แต่แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานส่วนใหญ่จะเข้ามาด้วยความสมัครใจ ส่วนน้อยที่พ่อแม่หรือญาติ ๆ อาจบังคับให้มาเพราะเห็นเพื่อนบ้านไป

ทำงานกลับมาแล้วมีเงินใช้ และสามารถซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก ได้ ดังนั้นหลายคนที่นายหน้าคนไทยจะเป็นผู้ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ก่อน หรืออาจจะจ่ายเป็นเงินสดให้ก่อน แล้วก็ส่งลูกสาวมาเป็นแรงงานทำงานชดใช้ เพราะนายหน้าจะนำแรงงานขายต่อให้กับนายจ้างซึ่งอาจจ่ายค่าจ้างไม่เป็นธรรมซึ่งแรงงานต่างด้าวต้องทำงานชดใช้เท่ากับเงินที่นายจ้างให้แก่นายหน้าทั้งหมด จึงเป็นอิสระและสามารถรับเงินเดือนได้ ขบวนการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าวได้ทำกันมาเป็นเวลานานมาแล้วและในช่วงปัจจุบันการนำเข้าแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในไทยก็มีอยู่มาก หากไม่มีการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวที่ถูกวิธีปัญหาในด้านต่าง ๆ จะตามมามากมาย แรงงานต่างด้าวเป็นประเด็นสำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งเชิงบวก และลบต่อสังคมไทย ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การที่แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น หากไม่มีแนวทางการควบคุมแรงงานต่างด้าวอย่างมีประสิทธิภาพ ในระยะยาวอาจทำให้เกิดผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของประเทศ ผลการศึกษาครั้งนี้จะนำไปสู่แนวทางในการบริหารจัดการผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวทั้งในระดับนโยบายของชาติ และระดับท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการค้าแรงงานต่างด้าวในจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการค้าแรงงานต่างด้าวในจังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เรื่อง ผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง: กรณีศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โดยผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยและแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาลักษณะการค้าแรงงานต่างด้าว ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ก่อให้เกิดการค้าแรงงานต่างด้าวและศึกษาผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยมีวิธีแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) ใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว และโดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารเฉพาะในส่วนที่มีการเชื่อมโยงถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และข้อมูลที่ได้รับการกล่าวถึงในสอภตามและการสัมภาษณ์ซึ่งสามารถแยกเอกสารที่ศึกษาได้ดังนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทะเบียนเข้ามาของแรงงานต่างด้าวจากเจ้าหน้าที่ตามท่าข้าม ประเพณีหรือจุดผ่อนปรนต่าง ๆ ข้อมูลแรงงานต่างด้าวที่ลงทะเบียนถูกต้อง ข้อมูลการลักลอบเข้าเมืองจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว

2. การสัมภาษณ์ (Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structure In-depth Interview) ดำเนินการสัมภาษณ์แรงงานต่างด้าว เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดูแลคดีกับแรงงานต่างด้าว ประชาชนที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว และเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายที่ทำงานเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวและผู้ประกอบการจำนวน 100 คน

การวิจัยระยะที่ 2 กำหนดแนวทางการบริหารจัดการผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวในระดับนโยบายของชาติ และระดับท้องถิ่น โดยมีวิธีแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

1. การเสวนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการเสวนากลุ่มตามหัวข้อที่กำหนด จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวนประมาณ 15 คน แต่ละคนเสนอข้อมูลความรู้ ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของตน แก่ผู้เข้าร่วมเสวนา มีวัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเสวนาได้ได้ความรู้ความคิดที่แตกต่างหลายมุมมองในเรื่องเดียวกัน

2. การประชุมแบบการระดมสมอง (Brain Storming) เป็นการอภิปรายที่เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนแสดงความคิดเห็น มีเสรีภาพทางด้านความคิด ใครพูดก่อนพูดหลังตามแต่โอกาสไม่มีการวิเคราะห์วิจารณ์ ตลอดเวลาจะจดบันทึกในกระดาษชาร์ต ไวท์บอร์ด เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้เห็นร่วมกันดำเนินการเก็บข้อมูล โดยใช้รูปแบบการเสวนากลุ่มทั้งสองรูปแบบคละกันไปและรวบรวมจากข้อสรุปของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา จากการเสวนาโดยการบันทึกเสียงการนำเสนอ จากข้อสรุปที่เป็นเอกสารของผู้ร่วมเสวนากลุ่ม

เครื่องมือการวิจัย

1. เครื่องมือเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Interview) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structure In-depth Interview) เพื่อศึกษากระบวนการค้าแรงงานต่างด้าวปัจจัยเชิงสาเหตุที่ก่อให้เกิดการค้าแรงงานต่างด้าวและผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องผู้ประกอบการ และแรงงานต่างด้าวและการเสวนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการเสวนากลุ่มตามหัวข้อที่กำหนด จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวนประมาณ 15 คน แต่ละคนเสนอข้อมูลความรู้ ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของตน แก่ผู้เข้าร่วมเสวนา มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้าร่วมเสวนาได้ได้ความรู้ความคิดที่แตกต่างหลายมุมมองในเรื่องเดียวกัน การประชุมแบบการระดมสมอง (Brain Storming) เป็นการอภิปรายที่เกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนแสดงความคิดเห็น มีเสรีภาพทางด้านความคิด ใครพูดก่อนพูดหลังตามแต่โอกาสไม่มีการวิเคราะห์วิจารณ์ ตลอดเวลาจะจดบันทึกในกระดาษชาร์ต ไวท์บอร์ด เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้เห็นร่วมกันดำเนินการเก็บข้อมูล โดยใช้รูปแบบการเสวนากลุ่มทั้ง

สองรูปแบบคละกันไปและรวบรวมจากข้อสรุปของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขา จากการเสวนาโดยการบันทึกเสียง การนำเสนอ จากข้อสรุปที่เป็นเอกสารของผู้ร่วมเสวนากลุ่ม

2. เครื่องมือเชิงปริมาณสำหรับเครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ จำนวนสมาชิกครอบครัว อาชีพ รายได้ และชุมชนที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของแรงงานต่างด้าวที่มีต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิด้าน เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองซึ่งทั้ง 3 ด้าน มีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเป็นลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open Ended Questions)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Product and Service Solutions) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาสรุปบรรยายเนื้อหาด้วยวิธีเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ (สุภาวศ์ จันทวานิช, 2546:น.144) โดยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลตามเครื่องมือที่จัดเก็บ สร้างระบบแยกเป็นหมวดหมู่ข้อมูลตามขอบเขตเนื้อหาการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล บรรยายเนื้อหา พร้อมกับตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ข้อมูลมีความเป็นจริงและน่าเชื่อถือ

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บ

รวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งเมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็ตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ที่ข้อมูลเชิงคุณภาพได้นำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงทฤษฎีเดินซิน Denzin, 1970, pp. 218-230

3. การเสวนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลที่ได้จากการประชุมแบบระดมสมอง ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ ทำการอธิบายเชื่อมโยงความสัมพันธ์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อธุรกิจของผู้ประกอบการในจังหวัดชัยภูมิ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลกระทบด้านประสิทธิภาพในการทำงานมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือด้านความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.86) ส่วนด้านปัญหาอุปสรรคในการใช้แรงงานต่างด้าวมียุ่อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 0.83)

2. ผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในด้านเศรษฐกิจ พบว่าผลกระทบในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.72) ผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 1.02) ผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติ ด้านการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.78)

3. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย เกี่ยวกับผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของผู้ประกอบการในจังหวัดชัยภูมิ พบว่าผู้ประกอบการควรมีการอบรมเรื่องภาษาแก่พนักงาน เพื่อลดความผิดพลาดในการทำงาน ควรให้มีการอบรมก่อนเข้าทำงาน อบรมพนักงานให้มีความเข้าใจ

ในระเบียบและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ และหน้าที่ของการเป็นพนักงาน เรื่องการตรงต่อเวลา เอาใจใส่ต่องานทุกขั้นตอนที่ทำ เพื่อลดการสูญเสีย เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อให้เหมาะสมกับค่าแรง ผู้ประกอบการควรพัฒนาทักษะในการทำงาน ให้มีความคิดสร้างสรรค์โดยให้รู้จักคิดเอง เปิดโอกาสให้พนักงานได้เสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนางาน โดยการจัดประชุมเพื่อให้พนักงานเสนอแนวคิดให้รู้จักการแก้ปัญหาก่อนในงานที่ง่าย จึงเข้าไปแนะนำในภายหลัง รู้จักนำเอาวัสดุอุปกรณ์เหลือใช้กลับมาใช้ซ้ำ และวิธีบำรุงรักษา ผู้ประกอบการควรหาโอกาสนั่งคุยกับพนักงานบ่อย ๆ เพื่อเกิดความเป็นกันเอง ควรรับพนักงานที่มีหนังสือเดินทางเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับลักษณะการค้าแรงงานต่างด้าว ปัจจัยเชิงสาเหตุของการค้าแรงงานต่างด้าว ผลกระทบของแรงงานต่างด้าว และแนวทางการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว มีดังนี้

4.1 การค้าแรงงานต่างด้าวมี่ 4 ลักษณะได้แก่ ลักษณะการขายแรงงานอย่างเดียวยู่แบบชั่วคราว ลักษณะการขายแรงงานผสมกับการขายบริการทางเพศ แอบแฝง ลักษณะการขายบริการทางเพศอย่างเดียว และลักษณะการลักลอบเข้าเมืองแบบผิดกฎหมาย

4.2 ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการค้าแรงงานต่างด้าว ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนตัวของแรงงานต่างด้าว ได้แก่ ทศนคติ ค่านิยม ความยากจนของแรงงานต่างด้าว ปัจจัยนายจ้าง ได้แก่ ความต้องการลดต้นทุนในการผลิตจากการจ้างแรงงานราคาถูก ปัจจัยด้านเจ้าหน้าที่ ได้แก่ การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามแนวชายแดน นอกจากนี้ พื้นที่กว้างทำให้เกิดการลักลอบเข้าเมืองเป็นไปอย่างง่ายดาย ส่วนปัจจัยด้านสถานการณ์แรงงานไทยส่วนหนึ่งเดินทางไปขายแรงงานในต่างประเทศที่ได้ค่าแรงสูงกว่า แรงงานไทยที่มีการศึกษาสูงขึ้นไม่สนใจงานในระดับล่างจนทำให้ขาดแคลนแรงงานระดับล่างและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยทำให้ความต้องการด้านแรงงานเพิ่มขึ้น

4.3 ผลกระทบที่เกิดจากการค้าแรงงานต่างด้าว มีดังนี้ ผลกระทบเชิงบวกในด้านสังคม ได้แก่ การมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนผลกระทบเชิงลบด้านสังคม ได้แก่ การก่อให้เกิดปัญหาสังคม เช่น อาชญากรรม ปัญหาสาธารณสุข ชุมชนแออัด ปัญหาโสเภณี เป็นต้น ผลกระทบเชิงบวกด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ แรงงานต่างด้าวเป็นแรงงานราคาถูกทำให้เศรษฐกิจเติบโตเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่วนผลกระทบเชิงลบด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ แรงงานไทยถูกแย่งงานทำให้แรงงานไทยมีงานทำน้อยลง ผลกระทบเชิงบวกด้านการเมือง ได้แก่ การเกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ เป็นการกระชับความสัมพันธ์อันดีทางการเมือง ส่วนผลกระทบเชิงลบด้านการเมือง ได้แก่ การละเมิดสิทธิมนุษยชน

4.4 แนวทางการบริหารจัดการผลกระทบการค้าแรงงานต่างด้าวในระดับนโยบายของชาติ ภาครัฐควรริเริ่มขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวให้ถูกกฎหมาย ส่งเสริมการเข้าสู่บริการให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่แรงงานต่างด้าว ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อหาทางออก ร่วมกันเกี่ยวกับการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว รับผิดชอบความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาบริหารจัดการที่ทันต่อสถานการณ์ บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ส่วนแนวทางในระดับท้องถิ่น ควรดำเนินการประสานงานระดับหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อบูรณาการแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างด้าวร่วมกัน กำหนดระเบียบปฏิบัติในการเข้าออกตามช่องทางต่างๆ ให้เคร่งครัด และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า การวิจัยเรื่องผลกระทบของการค้าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง กรณีศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการได้ดังนี้คือ 1) ความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพในการทำงานมีระดับมาก 2) ด้านความคิด

สร้างสรรค์ในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง 3) ด้านปัญหาอุปสรรคในการใช้แรงงานต่างด้าว อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์ และคณะ (2533, น.193-196) ที่กล่าวว่า ปัจจัยนี้จะเป็นตัวกำหนดความต้องการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ และพยายามจะตอบสนองออกมาในรูปแบบกำลังคนที่จำเป็นในการทำงานต่าง ๆ และยังคงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ดารณี สันห์ตรบ (2530, น.141) ที่พบว่า ผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุหนึ่งส่งผลให้แรงงานต่างด้าวหลังไหลเข้ามามากมายและในเรื่องของอุปสงค์และอุปทานของแรงงานเมื่อเศรษฐกิจขยายตัวก็ต้องการแรงงานมากขึ้น

2. ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของผู้ประกอบการในจังหวัดชัยภูมิ ในด้านประสิทธิภาพในการทำงานของแรงงานต่างด้าว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าไม่ใช้เวลาทำงานทำธุระส่วนตัว ทำงานเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับสูงที่สุดรองลงมา คือเข้าทำงานและเลิกงานตามเวলাกำหนด อยู่ในระดับมาก และที่อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ โนม่นาวหรือเป็นตัวอย่างให้ผู้อื่นปฏิบัติตามผู้บังคับบัญชาได้ อยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2533, น.193) ที่กล่าวว่าการห้ามใช้แรงงานภายนอก ทำให้เกิดการขาดแคลนแรงงานบางสายอาชีพและสาเหตุด้านกฎหมายและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉลองขวัญ อุดทะยอด (2542, น. 96) ที่พบว่า นโยบายการจัดระบบเพื่อควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายประสบผลสำเร็จเพียงเล็กน้อยไม่สามารถแก้ไขปัญหาการจ้างแรงงานเถื่อนได้ และยังเป็นเครื่องส่งเสริมให้เกิดการลักลอบเข้ามาของแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายมากยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของผู้ประกอบการในจังหวัดชัยภูมิ ด้านความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อ

จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าส่งเสริมให้เพื่อนพนักงานมีความรักสามัคคีกันระหว่างแรงงานที่เป็นคนไทยและต่างด้าว อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือสร้างวัฒนธรรมการทำงานเคารพยำเกรงผู้บังคับบัญชาและนายจ้าง ทั้งต่อหน้าและลับหลัง อยู่ในระดับมาก และที่อยู่ในระดับน้อยสุด คือสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานได้ด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับ วรพิทย์ มีมาก (2529, น.24-34) และธงชัย สันติวงษ์ (2536, น. 83) ที่กล่าวว่าควรมีการพิจารณาทัศนคติของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงด้วยซึ่ง จรัญ พรหมอยู่ (2526, น.80-83) ได้ศึกษาลักษณะทั่วไปของสังคมไทย พบว่าสาเหตุมาจากปัจจัยต่าง ๆ จนกลายเป็นนิสัยของคนส่วนรวมในสังคมไทยเช่น ขาดระเบียบวินัย ชอบสบาย ขาดความอดทน ชอบงานพิธีเป็นต้น

4. ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของผู้ประกอบการในจังหวัดชัยภูมิ ด้านปัญหาอุปสรรคในการใช้แรงงานต่างด้าว โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าขาดทักษะในการทำงานจนเป็นเหตุให้สิ้นเปลืองวัสดุที่ใช้ในการทำงานมากกว่าปกติ อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือขาดความชำนาญจนเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุในระหว่างการทำงาน ทำให้ต้องหยุดงาน หรือเสียทรัพย์สินในการรักษาและเสียเวลาในการทำงาน อยู่ในระดับ ปานกลาง และที่อยู่ในระดับน้อยสุด คือมีแรงงานต่างด้าวหลบหนีคดีมาทำงานด้วย เท่ากับแรงงานต่างด้าวถูกจับด้วยข้อหาการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ (อนาจาร หรือ ช่มชู้) อยู่ในระดับน้อยซึ่งสอดคล้องกับกุล สุนทรธาดาและ อุมภรณ์ ภัทรวาณิช (2540, น. 97) ได้ศึกษาและพบว่าจากความคิดเห็นของภาครัฐและเอกชนเห็นด้วยเรื่องการขาดแคลนแรงงานบางสาขา โดยเฉพาะงานประเภท สกปรก อันตรายและงานยากทั้งหลาย ซึ่งเป็นงานหนักและเหนื่อย และจากความคิดเห็นของนายจ้างกล่าวถึงแรงงานต่างด้าวว่าเป็นแรงงานไร้ฝีมือ ราคาถูก ขยัน อดทนและไม่หยุดงานบ่อยเหมือนแรงงานไทย และไม่มีข้อต่อรองมา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1.1 นโยบาย ภาครัฐต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง พร้อมกันนี้ต้องทำงานแบบเชิงรุกเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้ความรู้กับประชาชนตามแนวชายแดนเรื่องกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว กฎหมายการข้ามพรมแดน และภาครัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่การแก้ปัญหาด้านแรงงานต่างด้าว

1.2 การมีส่วนร่วม ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้แก่ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นตามแนวชายแดน ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ต้องมีการประสานงานในการแก้ไขปัญหาร่วมกันรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายจัดทำแผนงานแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ และต้องมีการประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศของแรงงานต่างด้าวเพื่อการแก้ปัญหาและการบริหารจัดการร่วมกัน ควรมีคณะทำงานด้านแรงงานต่างด้าวระดับจังหวัด

1.3 บุคลากร/เจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับการพัฒนามีสำนึกที่ดีและเข้าใจต่อภาวะปัญหาที่เกิดขึ้นโดยแท้จริง ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากแรงงานต่างด้าว ควรมีการฝึกอบรม พัฒนาศักยภาพการทำงานให้ความรู้แก่บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวอยู่เป็นประจำ สร้างความตระหนักในหน้าที่ที่รับผิดชอบพร้อมทั้งมีการประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทําวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยถึงการนำรูปแบบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวไปใช้ทดลองรูปแบบเพื่อการพัฒนาการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง

2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กรณีศึกษาพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว

เอกสารอ้างอิง

- กรมการจัดหางาน. (2544). *ผลกระทบของการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศต่อการจ้างงานในประเทศ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงแรงงาน.
- กฤตยา อาชวนิจกุล. (2547). *คนต่างด้าวในประเทศไทย คือใครบ้าง?.* สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กิติพงษ์ หังสพฤกษ์. (2539). *กฎหมายแรงงานที่น่ารู้สำหรับผู้บริหาร นักแรงงานและประชาชนผู้ใช้แรงงาน*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- กุศล สุนทรธา และอุมาภรณ์ ภัทราวณิชย์. (2540). *กระบวนการจ้างแรงงานข้ามชาติที่ลักลอบเข้าเมืองและความคิดเห็นของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
- กุสุณา นาคสิงคราน. (2549). *ปัจจัยที่กำหนดและผลกระทบจากการย้ายถิ่นเข้าและการย้ายถิ่นออกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)*.
- จรัญ พรหมอยู่. (2526). *ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จำนง เฉลิมฉัตร. (2539). *ปัญหาการนำนโยบายของผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวพม่าไปปฏิบัติในจังหวัดระนอง (วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์)*.
- ฉลองขวัญ อุดทะยอด. (2542). *ผลกระทบของการจ้างแรงงานต่างชาติต่อความมั่นคงแห่งชาติ : กรณีศึกษาแรงงานพม่า. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)*.
- ดารณี สันทัดรบ. (2530). "รายงานพิเศษเรื่องสรุปสัมมนาแรงงานต่างชาติในไทย ใครได้...ใครเสีย." *แรงงานปริทัศน์*.

- ตุลาพร อ่อนจันทร์. (2543). ผลกระทบจากนโยบาย
ผ่อนผันการใช้แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า
ต่อชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.
(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ไตรรัตน์ โภคพลภรณ์ และคณะ. (2533). การวางแผน
องค์การและวางแผนทรัพยากรมนุษย์ ชูติวิชา
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2536). หลักการบริหาร คิดและทำอย่าง
ผู้จัดการใหญ่. กรุงเทพฯ: เอเชียเพรส.
- บุญธรรม ภัคดี. (2539). ผลกระทบจากการหลบหนีเข้าเมือง
ของแรงงานต่างชาติในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัด
เชียงราย. (การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ปวีณรัตน์ แสงโตนโพธิ์. (2557). ผลกระทบของการค้า
แรงงานต่างด้าวต่อความมั่นคงของชาติในเชิง
เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง: กรณีศึกษา 4 จังหวัด
ชายแดนกลุ่มน้ำโขงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของประเทศไทย (จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
มุกดาหาร และนครพนม). (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสน
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม).
- พงษ์เทพ สันติกุล. (2549). แรงงานในกระแสโลกาภิวัตน์.
วารสารพัฒนบริหารศาสตร์: ฉบับที่ 3.
- พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2553). โลกาภิวัตน์ตลาดแรงงานไทย
มาตรฐานแรงงานประเภท: เศรษฐศาสตร์.
- ภณิศรี มีกุล. (2538). ปัญหาการใช้แรงงานผู้หลบหนี
เข้าเมืองสัญชาติพม่าและแนวทางแก้ไขปัญหา:
กรณีศึกษา จังหวัดระนอง. (สารนิพนธ์รัฐศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- วรพิทย์ มีมาก. (2529). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บ
รายได้ของเทศบาล. (วิทยานิพนธ์. ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช).
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2533). การบริหารการตลาด
ยุคใหม่. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2550). สงครามข่าวสารกับการรู้เท่าทัน
ของสื่อหนังสือ 11 ปี, กรุงเทพฯ: สภาการหนังสือพิมพ์
แห่งชาติ.
- สุภางศ์ จันทวานิช. (2546). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ,
กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- อนุสรณ์ ธรรมใจ. (2549). พลวัตเศรษฐกิจ, กรุงเทพฯ:
พฤษภาคม.